

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Historia literatury hebrajskiej

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Hebraistyka Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Etnolingwistyki Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 26HEBS.11CK.12810.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Maciej Ratajczyk	
Prowadzący zajęcia		

Okres Semestr 3	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 2
Okres Semestr 4	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 2
Okres Semestr 5	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 30, Egzamin	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	zaznajomienie studentów z najważniejszymi okresami historii literatury hebrajskiej, jej tematyką i gatunkami literackimi
C2	zaznajomienie studentów z wybranymi pojęciami i zagadnieniami literackimi piśmiennictwa hebrajskiego
C3	zaznajomienie studentów ze społeczną funkcją literatury hebrajskiej, a w szczególności jej znaczeniem dla rozwoju religii i kultury żydowskiej
C4	zaznajomienie studentów z historycznym rozwojem języka hebrajskiego w literaturze hebrajskiej oraz jego powiązaniem z innymi językami żydowskimi
C5	zaznajomienie studenta z wybranymi metodami i narzędziami stosowanymi w literaturoznawstwie hebrajskim

Wymagania wstępne

znajomość języka angielskiego na poziomie B2

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	wie jak omawiać okresy i prądy literackie z zakresu hebrajskiej literatury biblijnej	HEB_K1_W06, HEB_K1_W09	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Projekt, Esej, Prezentacja multimedialna
W2	potrafi analizować poznane zagadnienia pod względem badawczym	HEB_K1_W06, HEB_K1_W10	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Projekt, Esej, Prezentacja multimedialna
W3	umie identyfikować różnice kulturowe i wykazywać gotowość do podejmowania dialogu międzykulturowego	HEB_K1_W08, HEB_K1_W10, HEB_K1_W11	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Projekt, Esej, Prezentacja multimedialna
W4	umie wymienić i omówić okresy literackie hebrajskiej literatury pobiblijnej i rabinicznej, formy literackie, wybrane utwory oraz pojęcia i zagadnienia literackie	HEB_K1_W04, HEB_K1_W06	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Projekt, Esej, Prezentacja multimedialna
W5	umie opisać wybrane zagadnienia hebrajskiej literatury średniowiecznej i nowożytnej Żydów sefardyjskich i aszkenazyjskich, wymienić i omówić wybrane dzieła literackie, ich formę literacką i treść	HEB_K1_W04, HEB_K1_W06	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Projekt, Esej, Prezentacja multimedialna
W6	umie opisać wybrane zagadnienia hebrajskiej literatury w Polsce w średniowieczu i czasach nowożytnych, wymienić i omówić wybrane dzieła literackie, ich formę literacką i treść	HEB_K1_W04, HEB_K1_W06	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Projekt, Esej, Prezentacja multimedialna
W7	zna poszczególne okresy, prądy i gatunki literackie z zakresu dziejów nowoczesnej literatury hebrajskiej, potrafi wymienić najważniejszych twórców i omówić ich sylwetki literackie oraz utwory.	HEB_K1_W02, HEB_K1_W04, HEB_K1_W05, HEB_K1_W06	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Projekt, Esej, Prezentacja multimedialna

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi analizować formy, utwory oraz pojęcia i zagadnienia literackie z zakresu hebrajskiej literatury biblijnej	HEB_K1_U02, HEB_K1_U03, HEB_K1_U04, HEB_K1_U05, HEB_K1_U10	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Projekt, Esej, Prezentacja multimedialna
U2	potrafi wymienić i omówić okresy literackie hebrajskiej literatury mistycznej, formy literackie, wybrane utwory oraz pojęcia i zagadnienia literackie	HEB_K1_U02, HEB_K1_U03, HEB_K1_U04, HEB_K1_U05, HEB_K1_U06, HEB_K1_U08, HEB_K1_U10	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Projekt, Esej, Prezentacja multimedialna
U3	potrafi przyporządkować czytany tekst literacki do właściwego okresu historycznego oraz określić jego rodzaj i gatunek literacki na podstawie wyróżników językowych, przyjętej konwencji stylistycznej i zawartości treściowej.	HEB_K1_U02, HEB_K1_U03, HEB_K1_U05, HEB_K1_U08, HEB_K1_U10	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Projekt, Esej, Prezentacja multimedialna
U4	Potrafi zastosować podstawowe metody interpretacyjne mające zastosowanie do tekstów literackich w języku hebrajskim.	HEB_K1_U09, HEB_K1_U10, HEB_K1_U16	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Projekt, Esej, Prezentacja multimedialna
Kompetencje społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów wykorzystywać poznane zagadnienia hebrajskiej literatury biblijnej dla pogłębienia własnego zrozumienia pokrewnych dziedzin poznania	HEB_K1_K01, HEB_K1_K04, HEB_K1_K08	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Projekt, Esej, Prezentacja multimedialna
K2	ma świadomość wartości i znaczenia piśmiennictwa hebrajskiego jako części światowego dziedzictwa kulturowego	HEB_K1_K08	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Projekt, Esej, Prezentacja multimedialna
K3	Potraf czytać ze zrozumieniem opracowane teksty literackie z omawianych okresów	HEB_K1_K02, HEB_K1_K08	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Projekt, Esej, Prezentacja multimedialna
K4	Potrafi posługiwać się wiedzą dotyczącą podstawowych pojęć i zagadnień związanych z badaniami literaturoznawczymi z obszaru nowoczesnej literatury hebrajskiej.	HEB_K1_K01, HEB_K1_K03	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Projekt, Esej, Prezentacja multimedialna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Księgi prawne Starego Testamentu Księgi prorockie Starego Testamentu Księgi poetyckie i Pisma Starego Testamentu Apokryfy Starego Testamentu Literatura znad Morza Martwego	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4	Ćwiczenia

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
2.	Apokryfy Starego Testamentu Literatura znad Morza Martwego Literatura rabiniczna Literatura mistyczna i kabała Piśmiennictwo Żydów sefardyjskich Piśmiennictwo Żydów aszkenazyjskich	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4	Ćwiczenia
3.	Periodyzacja, główni przedstawiciele, najważniejsze utwory literackie i cechy języka literackiego okresu Haskali niemieckiej, Periodyzacja, główni przedstawiciele, najważniejsze utwory literackie i cechy języka literackiego okresu Haskali galicyjskiej Periodyzacja, główni przedstawiciele, najważniejsze utwory literackie i cechy języka literackiego okresu Haskali rosyjskiej Periodyzacja, główni przedstawiciele, najważniejsze utwory literackie i cechy języka literackiego okresu żydowskiego ruchu narodowego w Imperium Rosyjskim Periodyzacja, główni przedstawiciele, najważniejsze utwory literackie i cechy języka literackiego okresu osmańskiego i mandatowego w Palestynie Periodyzacja dziejów literatury hebrajskiej w Państwie Izrael, główni przedstawiciele, najważniejsze utwory literackie i cechy języka literackiego pokolenia Palmachu, Pokolenia Państwa, literatury lat 70-tych Ruchy, prądy i zjawiska literackie w literaturze izraelskiej po roku 80-tym Lektura tekstów literackich omawianych okresów	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, U1, U2, U3, U4, K1, K2, K3, K4	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Semestr 3

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda projektu

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	bardzo dobry (bdb; 5,0): od 90-100% Bardzo dobra znajomość omówionych w sylabusie zagadnień oraz bardzo dobra umiejętność wykorzystywania zdobytej wiedzy w analizie problemów dotyczących zakresu materiału omówionego w sylabusie. dobry plus (+db; 4,5): od 85-89% Jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami. dobry (db; 4,0): od 75-84% Dobra znajomość omówionych w sylabusie zagadnień oraz dobra umiejętność wykorzystywania zdobytej wiedzy w analizie problemów dotyczących zakresu materiału omówionego w sylabusie. dostateczny plus (+dst; 3,5): od 70-74% Jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami. dostateczny (dst; 3,0): od 60-69% Dostateczna znajomość zagadnień i elementarna umiejętność wykorzystywania zdobytej wiedzy i umiejętności. niedostateczny (ndst; 2,0): poniżej 60% Niezadowolająca znajomość zagadnień i umiejętność wykorzystywania zdobytej wiedzy i umiejętności.

Semestr 4

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda ćwiczeniowa

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	bardzo dobry (bdb; 5,0): od 90-100% Bardzo dobra znajomość omówionych w sylabusie zagadnień oraz bardzo dobra umiejętność wykorzystywania zdobytej wiedzy w analizie problemów dotyczących zakresu materiału omówionego w sylabusie. dobry plus (+db; 4,5): od 85-89% Jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami. dobry (db; 4,0): od 75-84% Dobra znajomość omówionych w sylabusie zagadnień oraz dobra umiejętność wykorzystywania zdobytej wiedzy w analizie problemów dotyczących zakresu materiału omówionego w sylabusie. dostateczny plus (+dst; 3,5): od 70-74% Jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami. dostateczny (dst; 3,0): od 60-69% Dostateczna znajomość zagadnień i elementarna umiejętność wykorzystywania zdobytej wiedzy i umiejętności. niedostateczny (ndst; 2,0): poniżej 60% Niezadowolająca znajomość zagadnień i umiejętność wykorzystywania zdobytej wiedzy i umiejętności.

Semestr 5

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda ćwiczeniowa, Metoda badawcza (dociekania naukowego)

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	bardzo dobry (bdb; 5,0): od 90-100% Bardzo dobra znajomość omówionych w sylabusie zagadnień oraz bardzo dobra umiejętność wykorzystywania zdobytej wiedzy w analizie problemów dotyczących zakresu materiału omówionego w sylabusie. dobry plus (+db; 4,5): od 85-89% Jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami. dobry (db; 4,0): od 75-84% Dobra znajomość omówionych w sylabusie zagadnień oraz dobra umiejętność wykorzystywania zdobytej wiedzy w analizie problemów dotyczących zakresu materiału omówionego w sylabusie. dostateczny plus (+dst; 3,5): od 70-74% Jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami. dostateczny (dst; 3,0): od 60-69% Dostateczna znajomość zagadnień i elementarna umiejętność wykorzystywania zdobytej wiedzy i umiejętności. niedostateczny (ndst; 2,0): poniżej 60% Niezadowolająca znajomość zagadnień i umiejętność wykorzystywania zdobytej wiedzy i umiejętności.

Literatura

Obowiązkowa

1. Biblia Hebraica Stuttgartensia 1997. K. Elliger, W. Rudolf, ed., w. 5. Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft.
2. Biblia, to jest Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu 1975. Warszawa: Brytyjskie i Zagraniczne Towarzystwo Biblijne.
3. BW7, BibleWorks9. 2011. Norfolk VA: Bible Work, LLC, www.bibleworks.com.
4. Greenspoon, L. J., 1998. „The Dead Sea Scrolls and the Greek Bible”. P. W. Flint, J. C. Vanderkam ed. The Dead Sea Scrolls after Fifty Years 1. Studies on the Texts of the Desert of Judah. Leiden: Brill: 101-127
5. Mann, J. 1972. Texts and Studies in Jewish History and Literature. Vol. 1. New York: Ktav Publishing House, Inc.
6. Muchowski, P. 2000. Rękopisy znad Morza Martwego. Kraków: The Enigma Press.
7. Muchowski, P. 2005. Komentarze do rękopisów znad Morza Martwego. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.
8. Mulder M. J. 2004. Mikra. Peabody, Massachusetts: Hendrickson Publisher. Ochman, J. 1995.
9. Pilarczyk, K. 2006. Literatura żydowska od epoki biblijnej do haskali. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
10. Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu. 2000. Poznań. Wydawnictwo Pallotinum.
11. Pismo święte. Stary i Nowy Testament. 2003. Poznań: Księgarnia św. Wojciecha.
12. Rubinkiewicz, R. 1987. Wprowadzenie do apokryfów Starego Testamentu. Lublin: Redakcja Wydawnictw Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.
13. Safrai, S. (et al.) (ed.). 2006. The Literature of Sages. Vol. 1-2. Amsterdam, Assen: Royal Van Gorcum, Fortress Press.
14. Bałaban, M. 1920-1925. Historia i literatura żydowska ze szczególnym uwzględnieniem historii Żydów w Polsce. T. 1-3. Lwów: Ossolineum. Reprint Warszawa: Wydawnictwa Artystyczne i Filmowe 1988.
15. Bowman, S. 1985. The Jews of Byzantium. Alabama: The University of Alabama Press.
16. Karpeles, G. 1909. Geschichte der Jüdischen Literatur. Vol. 2. Berlin: Verlag von M. Poppelauer.
17. Mann, J. 1970. Texts and Studies in Jewish History and Literature. Vol. 1. New York: Ktav Publishing House, Inc.
18. Mędała, S. 1994. Wprowadzenie do literatury międzytestamentalnej. Kraków: The Enigma Press, 113-296.
19. Ochman, J. 1995. Średniowieczna filozofia żydowska. Kraków: Wydawnictwo Universitas.
20. Rubinkiewicz, R. 1987. Wprowadzenie do apokryfów Starego Testamentu. Lublin: Redakcja Wydawnictw Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.
21. Stone, M. 1984. Jewish Writings of the Second Temple Period. Philadelphia, Assen: Royal Van Gorcum, Fortress Press: Philadelphia 1984.
22. Zinberg, I. 1972-1976. A History of the Jewish Literature. Vol. 1-12. Cleveland and London: The Press of Case Western Reserve University.
23. Waxman, M. 1938-1947. A History of Jewish Literature. Vol. 1-4. New York: Bloch Publishing Co.
24. Zinberg, Israel. 1972-1976. A History of the Jewish Literature. t. 6, 8-12. Cleveland and London: The Press of Case Western Reserve University.
25. Shaked, Gershon. 2008. Modern Hebrew Fiction. London: New Milford.
26. Hever, Hannan. 2002. Producing the Modern Hebrew Canon. Nation Building and Minority Discourse, New York: New York University Press.
27. Burnshaw, Stanley. 2003. The Modern Hebrew poem itself. Detroit: Wayne State University Press.
28. Wybrane teksty literackie dostępne w internetowej bazie Project Ben Yehuda (<http://benyehuda.org>)
29. לקסיקון הספרות העברית החדשה - <http://library.osu.edu/projects/hebrew-lexicon/>
30. מאגר ספרים סרוקים - <http://www.jnul.huji.ac.il/heb/digibook.html>
31. Wypisy z literatury hebrajskiej opracowane przez nauczyciela prowadzącego zajęcia

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Semestr 3

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	30
Czytanie wskazanej literatury	20

Przygotowanie projektu	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 4

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	30
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie pracy pisemnej	10
Przygotowanie do zaliczenia	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 5

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	30
Czytanie wskazanej literatury	15
Przygotowanie pracy pisemnej	5
Przygotowanie do egzaminu	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
HEB_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do nieustannej weryfikacji zdobytej wiedzy, jak i rozwijania własnych umiejętności
HEB_K1_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do dokonania adekwatnej oceny własnych możliwości i umiejętności, które nabył podczas studiów na kierunku hebraistyka
HEB_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do przyjęcia otwartej postawy wobec nowych idei, poglądów innych osób, jak i postawy zrozumienia dla ich argumentacji
HEB_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do organizacji własnej pracy, jak i innych osób w taki sposób, aby była ona efektywna, włączając w to merytoryczną ocenę jej priorytetów, jak i oceny stopnia możliwości ich realizacji
HEB_K1_K08	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do otwartości i tolerancji wobec innych kultur
HEB_K1_U02	Absolwent/ka potrafi w sposób samodzielny rozwijać swoją wiedzę, korzystając ze słowników, leksykonów, kompendiów, ale też i źródeł multimedialnych, czy zasobów internetowych
HEB_K1_U03	Absolwent/ka potrafi wyszukać, zanalizować, ocenić, grupować i selekcjonować zdobyte przez siebie z różnych źródeł informacje
HEB_K1_U04	Absolwent/ka potrafi poprawnie wykorzystać zdobyte przez siebie z różnych źródeł informacje, szczególnie w celu formułowania i analizowania nowych problemów badawczych, czy też w uzasadnianiu własnych poglądów i spostrzeżeń
HEB_K1_U05	Absolwent/ka potrafi rozpoznać, jak i ocenić procesy i zjawiska językowe, literackie, kulturowe w oparciu o uzyskaną wiedzę, jak i z wykorzystaniem nabytych umiejętności, w tym metod i narzędzi badawczych z zakresu studiów filologicznych (językoznawczych i literaturoznawczych) i kulturowych
HEB_K1_U06	Absolwent/ka potrafi poprawnie i skutecznie zastosować poznane metody i narzędzia badawcze, właściwe dla studiów filologicznych
HEB_K1_U08	Absolwent/ka potrafi dostrzegać, jak i właściwie oceniać i analizować przyczyny, jak i rozwój i przebieg różnych zjawisk językowych, literackich, kulturowych, włącznie z ich wzajemnym przenikaniem się
HEB_K1_U09	Absolwent/ka potrafi poprawnie posługiwać się poznanymi teoriami językoznawczymi, literaturoznawczymi, kulturoznawczymi, szczególnie w obszarze filologii hebrajskiej
HEB_K1_U10	Absolwent/ka potrafi w sposób samodzielny analizować, jak i krytycznie interpretować teksty językowe, literackie, kulturowe, charakterystyczne dla studiów żydowskich, jak i hebrajskich
HEB_K1_U16	Absolwent/ka potrafi w sposób merytoryczny poprowadzić rozmowę na temat językoznawczy, literaturoznawczy, bądź kulturoznawczy – zarówno w języku polskim, jak i hebrajskim
HEB_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie kluczowe zagadnienia z zakresu hebrajskiego językoznawstwa, literaturoznawstwa, jak i kulturoznawstwa
HEB_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie charakter kluczowej terminologii w obszarze językoznawstwa, literaturoznawstwa, jak i kulturoznawstwa hebrajskiego i żydowskiego
HEB_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie kluczową tematykę z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, jak i kulturoznawstwa hebrajskiego i żydowskiego
HEB_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym zagadnienia z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, jak i kulturoznawstwa hebrajskiego i żydowskiego
HEB_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie główne kierunki rozwoju badań nad językiem hebrajskim i kulturą żydowską
HEB_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie budowę hebrajskiego systemu językowego, jak i jego złożoność, zmienność, czy powiązania z innymi językami
HEB_K1_W10	Absolwent/ka zna i rozumie kluczowe metody analizy i interpretacji hebrajskich i żydowskich tekstów literackich, naukowych, religijnych, filozoficznych, jak i użytkowych
HEB_K1_W11	Absolwent/ka zna i rozumie cele i charakter funkcjonowania współczesnych żydowskich instytucji kulturowo-religijnych